

VII.564.93.2021.MM

**Pan
Krzysztof Ćwirta
Prokurator Rejonowy
Warszawa Śródmieście**

ePUAP

dotyczy sprawy o sygn. akt PR 4313-4.Ds.275.2021.AKo

Szanowny Panie Prokuratorze,

Rzecznik Praw Obywatelskich z urzędu podjął sprawę interwencji Policji, do jakiej doszło w mieszkaniu dziennikarza *Gazety Wyborczej* Pana Piotra Bakselerowicza. Działania Policji zostały podjęte w dniu 2 października 2021 r. na polecenie Komendy Stołecznej Policji, dlatego też wystąpienie w tej sprawie zostało skierowane do Komendanta Stołecznego Policji (kopia pisma w załączeniu). Działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm., dalej jako: ustawa o RPO) Rzecznik zwrócił się do Komendanta z prośbą o przedstawienie informacji o stanie niniejszej sprawy oraz o podanie podstawy prawnej opisanej interwencji oraz wskazanie, czy podczas zatrzymania sprzętu zostały zachowane wymogi, o których mowa w art. 225 k.p.k.

Pismem z dnia 26 października 2021 r. (kopia w załączeniu) Komendant poinformował RPO, że nadzorujący postępowanie przygotowawcze w niniejszej sprawie prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście nie wyraził zgody na udostępnienie informacji w zakresie przedmiotowego postępowania.

RPO działał w niniejszej sprawie w oparciu o swoje ustawowe kompetencje określone w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy o RPO, zgodnie z którym Rzecznik Praw

Obywatelskich podczas prowadzenia postępowania wyjaśniającego ma prawo żądać przedłożenia informacji o stanie sprawy prowadzonej przez sądy, a także prokuraturę i inne organy ścigania oraz żądać do wglądu w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich akt sądowych i prokuratorskich oraz akt innych organów ścigania po zakończeniu postępowania i zapadnięciu rozstrzygnięcia. W tym przypadku ustawodawca nie wyposażył Rzecznika w prawo żądania złożenia wyjaśnień, lecz przyznał Rzecznikowi prawo żądania przedłożenia informacji o stanie sprawy. O ile zatem organy administracji publicznej i inne jednostki, udzielając Rzecznikowi wyjaśnień w trybie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy, są obowiązane uzasadnić swoje postępowanie w sprawie obywatela oraz wytłumaczyć przyczyny określonego postępowania w tej sprawie, to na sądach, prokuraturze oraz innych organach ścigania ciąży **prawny obowiązek powiadomienia Rzecznika o stanie prowadzonej sprawy**. Powiadomienie to może zawierać opis zdarzeń, które miały miejsce w danej sprawie, oraz informację na temat etapu, na którym znajduje się prowadzona sprawa. Wskazane w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy o RPO organy nie mają natomiast obowiązku przedstawiania w tym trybie Rzecznikowi motywów, którymi kierowały się, podejmując określone czynności w sprawie¹. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO organ, organizacja lub instytucja, do których zwróci się Rzecznik, obowiązane są z nim współdziałać i udzielać mu pomocy, a w szczególności udzielać Rzecznikowi żądanych przez niego informacji i wyjaśnień. Niewątpliwie dotyczy to również obowiązku udzielania informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy o RPO. W dotychczasowej praktyce funkcjonowania urzędu RPO współpraca z policją i prokuraturą w oparciu o ten przepis przebiegała bez zakłóceń.

W świetle powyższego nie jest możliwa odmowa udzielenia Rzecznikowi jakichkolwiek informacji o stanie sprawy. Rzecznik stoi na stanowisku, że pod pojęciem „informacji o stanie sprawy” w rozumieniu art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy o RPO należy rozumieć co najmniej opis przeprowadzonych w sprawie czynności oraz ich podstawę prawną i faktyczną. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 208 ust. 1 Konstytucji RP Rzecznik jest organem, który stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych. Zgodnie z art. 9 pkt 3 ustawy o RPO Rzecznik może podejmować działania z własnej inicjatywy. Sprawy z urzędu są

---

¹ Zob. S. Trociuk [w:] *Ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Komentarz*, wyd. II, LEX/el. 2020, art. 13.

podejmowane w sytuacjach, gdy określone okoliczności przemawiają za uznaniem ich za szczególnie istotne z perspektywy standardów poszanowania praw człowieka w Polsce. Rzecznik samodzielnie, korzystając z przysługującej mu autonomii, decyduje o tym, kiedy zasadne jest podjęcie takich działań. Biorąc pod uwagę zasadę wolności mediów wyrażoną w art. 14 Konstytucji RP oraz standardy dotyczące wolności słowa, o której mowa w art. 54 Konstytucji RP, Rzecznik stale monitoruje wszelkie doniesienia dotyczące działań służb państwa wobec dziennikarzy. Stąd też RPO zdecydował podjąć się działania w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy u RPO, zwracam się do Pana Prokuratora z prośbą o udzielenie informacji o stanie niniejszej sprawy oraz o podanie podstawy prawnej opisanej interwencji oraz wskazanie, czy podczas zatrzymania sprzętu zostały zachowane wymogi, o których mowa w art. 225 k.p.k. Ewentualnie proszę o wskazanie ustawowej podstawy prawnej odmowy udzielenia takich informacji.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Załącznik 2